

Rondgang en informatiebijeenkomst bladgewassen en bloemkool op water in de buitenteelt

“Teelt de grond uit”
19 juni 2012

Productschap Tuinbouw

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

 PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN

Teelt
de grond **Uit**

LTO Vollegrondsgroente.net

diensten netwerk voor vollegrondsgroente- en aardbeientelers

Programma

- ☐ Welkom en inleiding
- ☐ Ervaringen en mogelijkheden van teeltsystemen voor diverse gewassen zowel bedekt als open
Chris Noordam, Cultivation Systems
- ☐ Ervaring met teelt van gezaaid bladgewassen onder belichting zonder substraat
Ramon Scheepers, Compliment bv.
- ☐ Hagelschotziekte in sla en andijvie
Matthijs Blind, Proeftuin Zwaagdijk
- ☐ Bezichtiging/rondleiding proefveld
- ☐ Afsluiting

Hagelschotziekte in sla en andijvie

Een (toenemend) probleem in de grond- en waterteelt?

Matthijs Blind, Proeftuin Zwaagdijk

Algemeen:

- ☐ Schimmel
- ☐ *Microdochium panattonianum*, vuur, anthracnose, ringspot
- ☐ Wereldwijd (veel onderzoek in Australië en de VS)
- ☐ Waardplanten: (wilde) sla en andijvie (en witlof?)
- ☐ Romeinse sla zeer gevoelig

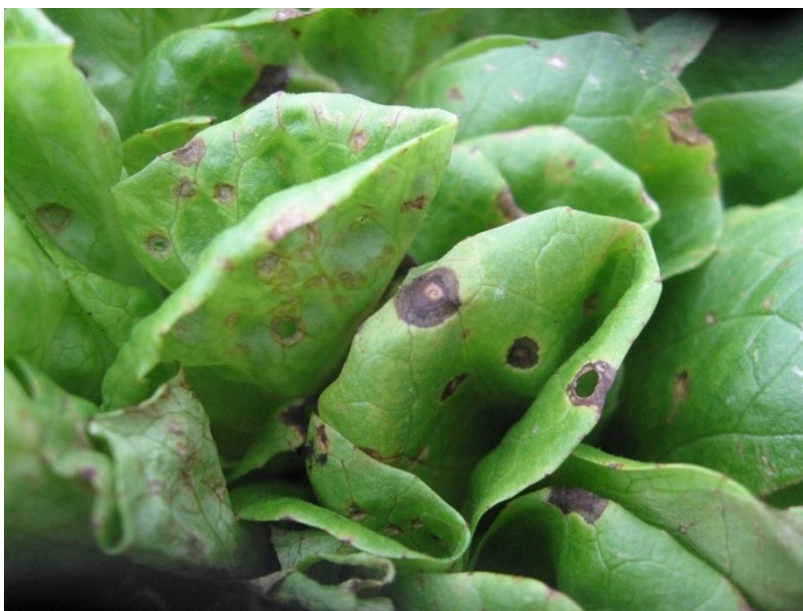
Symptomen (1):

- o in eerste instantie kleine, oranje-bruine, iets ingezonken vlekjes op de bladeren dicht bij de grond.
- o De vlekken tussen de nerven rond of hoekig.
- o Aantastingvlekken op nerven vaak langgerekt.

Symptomen (2):

- o Het aangetaste weefsel sterft af en verdwijnt gedeeltelijk → gaten (hagelschot).

Symptomen:

- o Bij een zware aantasting sterven grote delen van bladeren en zelfs hele bladeren af.
- o Onder voor de schimmel gunstige omstandigheden breidt de aantasting zich uit naar jonge bladeren.

Waar komt het vandaan?

- ☐ Besmette grond (microsclerotiën, langdurige overleving)
- ☐ Op besmet plantmateriaal (ook: wilde sla)
- ☐ Over grote afstanden door de lucht (in waterdruppels)?

Infectie:

- Direct door opspattende (door neerslag) microsclerotiën
- Door conidiosporen die ontstaan op microsclerotiën die aan de grondoppervlakte liggen
- Van planten naar plant door conidiosporen.

Wanneer?

- ☐ M.n. 'koele', vochtige omstandigheden
- ☐ Opspattend water?
- ☐ vrij water (vochtige periode door mist, dauw, regen of beregening)
- ☐ Maar: veel onduidelijkheid: waarschijnlijk is temperatuurrange vrij breed (verschillende bronnen melden verschillende optimum-temperaturen voor de schimmel variërend tussen 15 en 22 °C)

Incubatietijd

- ☐ Niet eensluidend:
 - 3-7 dagen onder kasomstandigheden
 - 8- tot meer dan 17 dagen onder onbedekte omstandigheden

Preventie en bestrijding?

- ☐ Vruchtwisseling
- ☐ Grond op besmet perceel diep onderwerken.
- ☐ Resistente rassen
- ☐ Voorkom overdracht met machines van perceel naar perceel
- ☐ Bedrijfs-/ketenhygiëne(?)
- ☐ Zo min mogelijk bovenlangs beregenen?
- ☐ Bedekte teelt: goede klimaatregeling

Gevoeligheid water teelt t.o.v. de grondteelt nog
niet duidelijk

Bedankt voor uw aandacht